

Úvod do zpracování obrazu

Úvod do analýzy obrazu

Mgr. Markéta Trnečková, Ph.D.

Obraz

- **Zrak** (Human vision)

- pomáhá lidem vnímat svět okolo a rozumět mu

- **Počítačové vidění** (Computer vision)

- napodobuje lidský zrak
- vstupem je digitální obraz, výstupem je nějaká smysluplná informace

Digitální obraz

- **Digitální obraz:** $f(x, y)$
- **Prostorové souřadnice:** x, y
- **Intenzita** (odstín šedi, barva): hodnota $f(x, y)$
- **Pixel:** obrazový bod

Příklad

Co všechno se ztratí při převodu reálného světa do digitálního obrazu reprezentovaného funkcí $f(x, y)$?

Typy obrazů

- **Binární obraz**

- hodnoty 0 nebo 1

- **Šedotónový obraz / Monochromatický obraz** (gray scale)

- 1 hodnota – většinou 1 byte (0 do 255)

Typy obrazů

■ Barevný obraz

■ pixel = trojice (nebo čtveřice) hodnot

■ velikost:

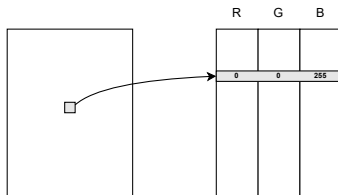
- low color (15 bit)
- high color (16 bit)
- true color (24 bit)
- super true color (32 bit)
- deep color (48 bit)

Typy obrazů

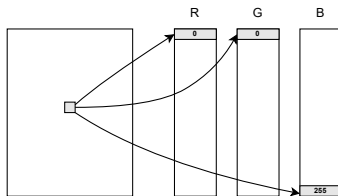
■ Indexový obraz

- jeden index do palety
- pseudo color

■ Indexový obraz

- 3 indexy
- direct color

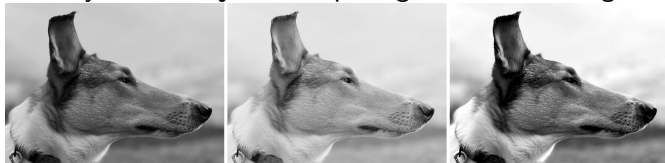

Příklad

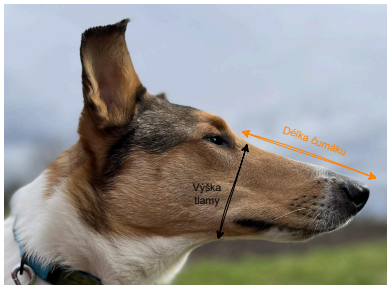
V čem spočívá výhoda a nevýhoda indexovaného (pseudo color) obrazu oproti barevnému obrazu?

Zpracování digitálního obrazu

- Metody, které mají na vstupu digitální obraz a digitální obraz i vrací

- Metody, které mají digitální obraz na vstupu, ale výstupem jsou nějaké atributy, které z něj získáme

Problémy při zpracování digitálního obrazu

- ztráta informace – zejména při převodu 3D informace do 2D
- šum – při snímání obrazu se vždy nějaký typ šumu objevuje, budeme potřebovat nástroje na jeho potlačení

- paměťová náročnost
- vliv prostředí při snímání – např. pozice světla a jeho množství

Zpracování digitálního obrazu

- Akvizice
- Vylepšení obrazu
  - subjektivní vylepšení
  - úprava jasu, zvýraznění detailů a pod.
- Rekonstrukce obrazu
  - vylepšení obrazu, objektivní na základě matematických principů
  - například potlačení šumu
- Získání informace z obrazu
- Komprese

Příklad

Máme obraz velikosti 1024×683 pixelů. Každý je reprezentován 3 byty. Kolik zabírá celkem paměti?

Historie

■ Začátky (1950 – 1970)

- Vědecké aplikace: zpracování satelitních snímků, medicínské obrazy (rentgen, CT)
- Počítače: omezený výkon, ale vznik prvních algoritmů (např. pro vylepšení kontrastu)

■ Stabilizace a rozvoj (1970 – 1990)

- Lepší hardware: minipočítače a grafické terminály
- Základní algoritmy: detekce hran, filtrace, segmentace
- Digitalizace: první digitální kamery a skenery

■ Masové využití (1990 – 2010)

- Digitální fotoaparáty: nástup do spotřebitelské sféry
- Komprese: běžné ukládání obrazů
- Grafické programy: Photoshop

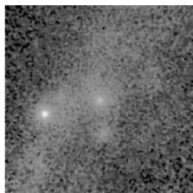
■ Dnešek (2010 – ...)

- Umělá inteligence: neuronové sítě, rozpoznávání, segmentace
- Výkon: reálný čas, 3D rekonstrukce, deep learning

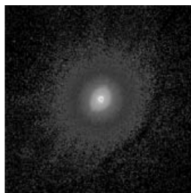
Digitální obraz – zdroj

■ elektromagnetické spektrum

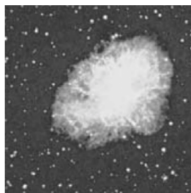
- viditelné světlo
- X paprsky
- Gamma záření

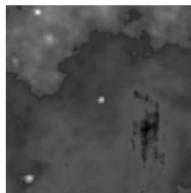
Gamma

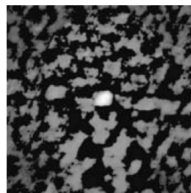
X-ray

Optical

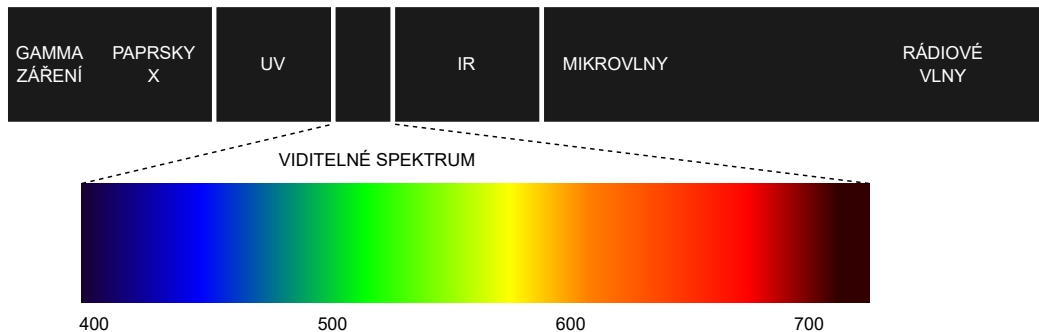

Infrared

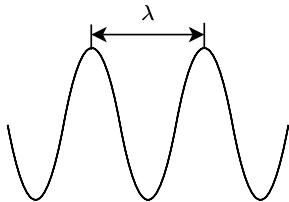
Radio

Elektromagnetické spektrum

Elektromagnetické spektrum

- **Vlnová délka:** λ
- **Frekvence:** ν
- $\lambda = \frac{c}{\nu}$
- $c = 2.998 \cdot 10^8 \text{ m/s}$ (rychlost světla)
- **Energie:** E
- $E = h \cdot \nu$
- $h = 6.6252 \cdot 10^{-34} \text{ Js}$ (Planckova konstanta)

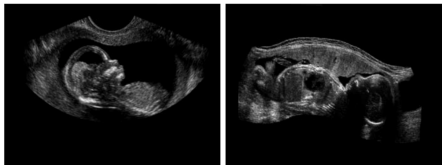

Viditelné spektrum

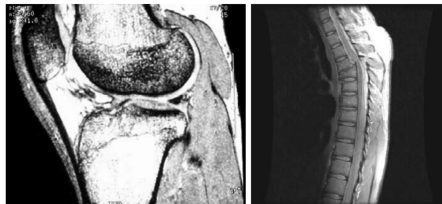
- **Bílé světlo**
- **Barva**: odražené paprsky
- **Monochromatické** (achromatické): všechny složky stejně zastoupené
- **Jas**: stupně šedi
- **Chroma**: barva
- **Radiance**: celkové množství energie
- **Luminance**: množství energie, které pozorovatel vnímá
- **Saturace**: čistota barvy světla
- **Světlost**: velikost achromatické složky ve světle

Digitální obraz – zdroj

■ zvukové vlnění – ultrazvuk

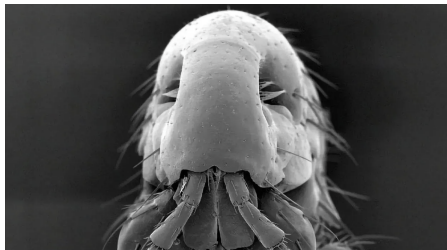

■ elektromagnetické – MRI

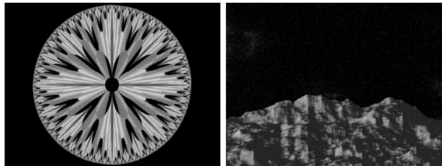

Digitální obraz – zdroj

- **elektronové** – elektronové mikroskopy

- **syntetické** – vytvořené počítačem

Obrazové formáty

■ Bitmapové (rastrové) obrazy:

- ztrátové: .jpg
- bezztrátové: .bmp, .gif, .png
- obojí (záleží na nastavení): .tiff, .webp, .avif

■ Vektorové: .eps, .svg, .dxf

■ Nativní: .psd, .xcf, .ai, .cdr

